

ВІДГУК ОПОНЕНТА

доктора медичних наук, професора кафедри акушерства та гінекології Одеського Національного медичного університету
Корнієнко Світлани Михайлівни
на дисертаційну роботу **Кирильчук Ольги Олександрівни**
«Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних з застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій»

на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю
222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: д.мед.н., професор кафедри репродуктивної та пренатальної медицини НУОЗ України імені П.Л. Шупика Карлова Олена Олександрівна

Актуальність обраної теми дисертації

Актуальність дисертаційної роботи зумовлена стійкою тенденцією до зростання частки вагітностей, що настали внаслідок застосування допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ). Попри значні успіхи репродуктології у досягненні самого факту концепції, питання безпечного виношування такої вагітності та народження здорової дитини залишається одним із найскладніших завдань сучасної акушерської науки.

Таким чином, дисертаційне дослідження, присвячене розробці комплексного підходу до стратифікації змін гормонального стану та екстрагенітальної патології у вагітних після ДРТ, є надзвичайно своєчасним та патогенетично обґрунтованим. Воно відповідає запитам сучасної практичної медицини щодо зниження рівнів материнської та малякової захворюваності

Значна поширеність екстрагенітальних захворювань та тлі порушень гормонального фону у жінок репродуктивного віку, вплив їх на можливість дітонародження, а також недостатня кількість даних про їх взаємний вплив надають дисертаційній роботі Кирильчук Ольги актуальності.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційну наукову роботу виконано в рамках ініціативно-пошукової роботи кафедри репродуктивної та пренатальної медицини НУОЗ України ім. П. Л. Шупика на тему «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних з застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій», номер державної реєстрації - № 0123U103797, термін виконання 2023-2025 роки, а автор є її виконавцем.

Результати оцінки наукового рівня дисертації та публікацій Оцінка структури, змісту та форми дисертації.

Дисертацію побудовано за традиційним принципом, вона складається із анотації, вступу, огляду літератури, результатів досліджень, аналізу та узагальнення результатів досліджень, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних літературних джерел (містить 160 джерел латиною та кирилицею), додатків. Дисертаційна робота представляє собою машинопис, викладений на 181 сторінках, відповідно до вимог наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 року. Звертає на себе увагу доступний до сприйняття, логічний та послідовний стиль викладення матеріалів дисертації, грамотна українська мова, наявна довідка про повне дотримання вимог доброчесності.

Дисертація містить розширені анотації державною та англійською мовами, список публікацій за результатами дослідження, вступ, де обґрунтовань актуальність обраної теми та вказано зв'язок роботи з науковою тематикою кафедри. Дисертантом точно та методологічно грамотно сформульовано мету дослідження, для досягнення якої поставлено чіткі задачі. У вступі сформульовано наукову новизну дослідження та значення для практичної системи охорони здоров'я, окреслено особистий внесок здобувача, відомості про апробацію результатів дослідження, публікації за темою дисертаційної роботи, об'єм і структура дисертації.

Розділ 1 традиційно представлено оглядом сучасних публікацій щодо стану питання неплідності та екстрагенітальних захворювань у жінок в Україні та світі.

Наведено сучасні тенденції поширеності непліддя в різних країнах та частоту звертання з цього приводу до лікарів. В розділі наведено докладний аналіз актуальних даних світових публікацій стосовно впливу екстрагенітальних захворювань на тлі дисгормональних станів на порушення фертильності, сучасних методів лікування та їх ефективності. Розділ логічно побудовано та структуровано, висвітлює усі сучасні світові тенденції стосовно патогенезу та лікування непліддя та екстрагенітальних захворювань на тлі дисгормональних порушень в аспекті їх потенційного взаємного впливу.

Розділ 2 містить детальну інформацію про дизайн дослідження критерії включення пацієток до дослідження, принципи поділу їх на групи та підгрупи. Детально описано всі використані методи дослідження. Так, клініко-статистичний метод охопив всіх потенційні соматичні та гінекологічні захворювання пацієток.

Розділ 3 містить результати власного клініко-статистичного дослідження, спрямованого на вивчення порушень гормонального стану, наявність вузлових утворень щитовидної та молочної залоз на репродуктивне здоров'я жінок. Виявлено чіткий зв'язок між гормональними порушеннями, порушеннями вітамінно-мінерального гомеостазу та настанням вагітності. Встановлено, що порушення гормонального стану та нутрієнтного гомеостазу несприятливо впливає на настання вагітності при ДРТ та в подальшому значно знижує шанси на пролонгацію вагітності.

В розділі 4 чітко обгрунтовано алгоритм персоніфікованої підготовки та проведення індивідуальних програм ДРТ у жінок з екстрагенітальними захворюваннями та профілактика виникнення ускладнень при ДРТ.

Висновки та практичні рекомендації, що ними дисертантка завершує та підсумовує роботу, є логічними, лаконічними та обгрунтованими. Вони цілком відповідають меті на сформульованим задачам дослідження, є підтвердженими використанням сучасними методів статистичного аналізу. Результати дисертаційного дослідження можуть значно підвищити ефективність застосування допоміжних репродуктивних технологій, що в історичному моменті існування України має колосальне значення для уникнення демографічної кризи.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За матеріалами дисертації опубліковано 4 друковані роботи, з них: 2 - статті у фаховому науковому виданні, рекомендовані МОН України, 2 - статті в наукових виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Основні положення дисертації оприлюднено під час виступу на практичному курсі-інтенсиві для лікарів, дотичних до здоров'я молочної залози: "Молочна залоза на межі спеціальностей" (20.05-21.05.2025) м.Київ, 29th European Congress of Obstetrics and Gynaecology (EBCOG). 5-7 June 2025, Frankfurt am Main, Germany. Основні положення дисертації було заслухано та обговорено на засіданнях кафедри акушерства, гінекології та репродуктології (тепер кафедра репродуктивної та пренатальної медицини) Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, м.Київ, що затверджують витяги з протоколів засідання кафедри № 6 від 05.06.2023р., №5 від 16.05.2024р., № 7 від 16.09.2025р.

Наукова новизна результатів проведених досліджень та їх наукова обґрунтованість.

Дисертаційне дослідження було схвалено Комісією з питань біоетичної експертизи та етики наукових досліджень при Національному університеті охорони здоров'я імені П. Л. Шупика.

Наукова новизна полягає у вперше здійсненому комплексному аналізі впливу дисгормональних та вітамінно-мінеральних порушень на репродуктивне здоров'я жінок, які звертаються за допомогою з приводу безпліддя. Уперше в Україні проведено стратифікація ризиків онкологічних захворювань у пацієнток з вузловими утвореннями щитовидної та молочної залоз, які вступають у протокол ДРТ. Було сформовано вимоги до обстеження та спостереження за пацієнтками, які планують вагітність шляхом ДРТ, які були впровадженні у вигляді локального протоколу та складено конкретний комплексний алгоритм підготовки пацієнток з безпліддям до ДРТ.

Отримані в ході дослідження дані мають не лише теоретичне значення, а й формують наукове підґрунтя для вдосконалення клінічних алгоритмів ведення

вагітних після застосування допоміжних репродуктивних технологій, що підтверджує високий рівень наукової новизни та практичної цінності роботи.

Оцінка рівня виконання поставленого наукового завдання та рівня оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що сформульовані в дисертаційній роботі Кирильчук О.О. є цілком обгрунтованими та заснованими на достатньому обсязі власних клінічних досліджень, підтверджуються використанням високочутливих релевантних методів статистичного аналізу. Авторкою використано сучасні та високоінформативні методи дослідження, які відповідають вимогам поставлених у дисертаційному дослідженні завданням. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із суворим дотриманням принципів доказової медицини. Кількість досліджень і клінічних спостережень є достатньою для статистичної обробки та дозволяє вважати отримані результати достовірними та такими, що можуть бути екстрапольовані на генеральну сукупність.

Практичне значення результатів дослідження

Отримані результати мають високу практичну цінність для клінічної медицини, зокрема в галузі репродуктивного здоров'я жінок. Проведене дослідження доводить, що у пацієток з безпліддям, асоційованим з гормональними та нутрієтивними порушеннями на фоні екстрагенітальних захворювань стандартні етапи підготовки до програм ДРТ є менш ефективною, і прркорекції відхилень від норми – збільшують частоту настання та прогресування вагітності. Практичне значення полягає в можливості індивідуалізувати підхід до лікування безпліддя у жінок із супутніми Екстрагенітальними захворюваннями. Застосування прогностичної шкали ризику ускладнень вагітності після ДРТ дозволяє підвищити ефективність допоміжних репродуктивних технологій, зменшити кількість спроб імплантації, а також знизити ризик втрати вагітності на ранніх термінах.

Таким чином, результати дослідження можуть бути впроваджені в практику лікарів-репродуктологів, гінекологів, а також використані при розробці міждисциплінарних протоколів лікування жіночого безпліддя.

У порядку дискусії я б хотіла отримати відповіді на декілька запитань:

1. Які основні обмеження проведеного дослідження?

Висновок

Дисертаційна робота здобувачки поза аспірантурою Кирильчук Ольги Олександрівни «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних з застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій», подана на здобуття ступеня доктора філософії, є завершеною науковою працею, що виконана дисертантом особисто, має наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Здобуваці вдалось досягнути мети дослідження, виконати дослідження та сформулювати відповідні висновки. Загальна оцінка дисертації - позитивна.

Дисертаційна робота Кирильчук Ольги Олександрівни «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних з застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій» за актуальністю обраної теми, методичним рівнем виконання, науковою новизною, теоретичним та практичним значенням отриманих результатів для медицини повністю відповідає вимогам п. 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, актуальним вимогам щодо оформлення дисертацій, затвердженим наказом № 40 Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року (редакція від 12.07.2019 р.).

Здобувачка поза аспірантурою Кирильчук Ольга Олександрівна має необхідний рівень наукової кваліфікації і заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 – «Медицина».

Офіційний опонент:

доктор медичних наук, професор,
професор кафедри акушерства
та гінекології Одеського Національного
медичного університету

Корнієнко
Олександр Терентійович

Світлана КОРНІЄНКО